

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

5. De cognatione naturali, seu consanguinitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

Primus verò, & secundus gradus sunt impedimenta perpetua, nisi fiat dispensatio per Papam. Alius gradus non est præter istos. Vnde, duo filij adoptati, puta filia, & filius, possunt contrahere, nisi aliunde habeant impedimentum. Rursus potest adoptans cum matre adoptati contrahere, vt habet Sylue. ver. matrimonium, §. 8.

De cognatione naturali, seu consanguinitate.

CAPVT V.

Tertia cognatio est naturalis, quæ secundum generationem carnalem consideratur; ob id, consanguinitas dicitur: est enim vinculum multorum ab vna stirpe descendentium. Est autem notandum, in generationibus duas considerari lineas, seu ordines.

Altera linea dicitur recta, secundum quam multi ab vno descendunt, tamen inter se vnus ab altero procreatus est; vt pater, filius, nepos, pronepos, &c.

Altera est transversalis linea, secundum quam multi ab vno descendunt, tamen non veniunt vnus ab altero; vt pater, filius, ex vna parte, & alter filius ex altera, qui sunt duo fratres, & filius vnius, & filius alterius fratris, & sic consequenter. Ad cognoscendum autem qui, in quo sint gradu, sunt ante oculos tres habendæ regulæ, quas communiter ponunt Summittæ.

Prima est pro linea recta. Tantus est numerus graduû, quot sunt personæ inter personam propositam, & communem stirpem, ipsis extremis computatis, & adempta vna: v.g. volo scire, in quoto gradu sint pater & filius, tunc, quia nulla est persona intermedia, sed solum duæ extremæ, vna dempta, manet vna, & sic erunt in primo gradu. Rursus, volo scire in quo gradu sint auus, & nepos, computo extrema, quæ duo sunt, & intermedium vnum est, puta pater nepotis, & filius aui, quæ faciunt tres personas, quarum vna dempta, manent duæ; erunt ergo in secundo gradu. Consequenter pronepos cum proauo erit in quarto, & sic de singulis.

Secunda regula, pro linea transversali: propositis duabus personis ab vna radice descendentibus, sed non inuicem, in quoto gradu, altera est cum radice communi, in tanto sunt

inter se: ver. gr. sunt duo fratres vnius patris, volo scire, in quoto sint gradu, considero, in quo vnus est cum amborum patre, & per primam regulam sunt in primo pater, & filius in eodem ergo erunt duo fratres inter se. Rursus, volo scire, duo filij duorum fratrum, in quoto sint gradu; considero in quoto sint gradu cum radice communi, scilicet auo, & per primam regulam inuenio, auum, & nepotem esse in secundo: erunt ergo illi duo nepotes filij fratrum diuersorum in secundo; & sic consequenter.

Tertia regula, adhuc pro linea transfuersali: propositis duabus personis ab vna communi descendentes, sed non iniucem, tamen vna est propinquior illi radici, altera remotior, sunt istæ duæ inter se in eo gradu, in quo erat remotior. Habetur ista regula, cap. finali, de consang. & affinit. v. g. volo scire, in quo sint gradu filius vnius fratris, & nepos alterius fratrum per primam regulam, vnius fratris filius cum auo est in secundo, at fratris alterius nepos est in tertio cum illo suo proauo; idem enim vnius auus, alterius est proauus: erunt ergo illi duo in tertio: nam remotior gradus trahit minus remotum. Exempla horum sunt facilia: Hæc dicta sunt secundum canones. Leges ciuiles aliam seruant computationem, quæ nostro proposito non multum conducit. His ergo constitutis, illas personas, quæ sibi sunt coniuncta intra quartum gradum inclusiue, non posse contrahere, habet c. non debet, de consang. & affinit. Olim autem septem gradus erant prohibiti; iam vero restrictus est numerus vsque ad quartum. Quando vero duæ sunt coniunctæ in quinto, licet ex vna parte sint coniunctæ in tertio, vel propinquiori gradu, etiam in primo, vt dicit Sylu. verb. matrimonium 8. §. 5. tunc possunt contrahere. Intra quartum vero, peccatum est contrahere, & contractam dirimitur, & sunt excommunicati scienter sic contrahentes. Clement. 1. de consanguini. & affini. & excommunicatio est lætæ sententiæ, sed Episcopalis. Vnum hic notare oportet ex Panorm. cap. quod dilectio, de consanguini. & affini. quod si aliqui sint in quarto ex vna parte, ex altera in secundo, vel tertio, & petatur dispensatio à Papa pro quarto, non narrato gradu propinquiori, quod tenet dispensatio; nam illi verè sunt in quarto: nam iuxta regulam tertiam ratio habenda est remotiorum. Addit etiam Sylu. ver. matrimonium 8. §. 5. nota 6. cum conceditur alicui facultas, vt dispensetur in quarto, illi conceditur virtualiter, vt dispensetur in quarto coniuncto cum gradu